

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitlatter sora 40 fillér.

Becsületes hazafiság.

Ily címen szép cikket irt a nemes gondolkodásáról ismeretes dr. Gidófalvi István a Kolozsvári Hírlap f. é. június 20. számába. Ebből a cikkből közöljük a következő részeket:

A mult század utolsó tizedeit és ennek a századnak most folyó és nyilván ezután következő egy pár évtizedét is, a rohamos haladás korának lehet nevezni.

Ha a régi világ emberét életrekelthetnők, lett légyen korának legműveltebb emléke, megrettenne, látván, hogy korának majdnem minden gyermekmeseje valóra vált és korunk csodákat tár eléje. A repülésről csak mesében hallott; már nem mese, hogy mért-földekre lehessen beszélni. Mutatnánk csak neki egy grammofont! Megvalósult a mesebeli fazék, amelyben kiki megláthatta, amit éppen látni akart. Mert a fontos hadiköltők óre kicsiny szobájában ülve egy pár tenyérnyi nagyságu tükörlapot figyel. Művészi veitással kicsinyítve látja az egész kikötőt. Meg van rajta jelölve az elhelyezett gyilkos lópor és robbantóanyag s ezeknek gyutacsja egy kis, az ő kezeügyében álló gombban végződik. Az ór figyel. Látja, hol vonul el az ellenséges hajó s ha az gyanutlanul a vézes pontok valamelyikére csuszlik, egy ujjnyomás elég, hogy a milliókat érő tengeri kolosszus ezrekre menő személyzetével együtt semmivé legyen.

Ez a mese valóság ma már.

De mit kezdene föltámadott ósunk egy gyűlésben, ahol békésen tárgyalnak; elcsodálkozna, keresné, hogy hol a páncél, hol a fegyver és nem értené meg, micsoda düh izzik a levegőben, mikor sehhol sincs ellenség: a kényur.

A kényur ma is él, parancsa is van, mely a lelkekben talál visszhangra s örömet engedelmességre neki: neve Közjő; fegyvere a Közszertet s munkája mindeu szociális intézmény.

Már az őseim az ő parányi eszével fel-fogta, hogy egymagában nem tud a vadállatoknak s más őt fenyegető és sanyargató veszedelmeknek ellentállni. Ezért társaival összeállott és a sok gyengeség szövetkező hatalmas nagy ur. Világokat romboló óriás vadak és elemek urává lett az egyesült erő. Elpusztította az utjából, ami haladásában gátolta.

Talpa alatt meg-megingott a talaj, ellen-sége lett az anyaföld, tüzes lávával eltemette, vízzel elmosta évezredek munkáját. A parányi ember, mint egyén, elcsüggedt, de mint tömeg vállat vont és hasznat húzott belőle. Felszínre hozza a szénné égett összervezetek átalakult maradványait, fűt vele, világít s fejleszti a tudományt, előre viszi az emberiséget.

Tehetné-e ezt egy ember egyedül? A szövetkezett emberi erő és tudás már teljesen uralkodik a földön. Jéhet idő, midőn a milliók parányi tudásának társas munkája uralkodni fog a világegyetemen is. Nekünk

ez messzifekvő álomvilág, gyermekmese, légvár s mégis kitartással, a tömegek erejének biztos tudatában haladunk feléje.

Utópianak nevezték még a mult század elején is azt az akkor mesébe illő kort, amelyben most élünk.

Mindezt pedig mi hozta létre? Az egyén felszabadult a szolgaság, a rabbilincs alól s szabaddá lévén, belátta, hogy egyedül sem a maga, sem a más érdekében nem sokat, sőt alig valamit tehet. Társakat keresett. Összesereglett az egy célért küzdők tömege, szövetkeztek s ma már bármerre nézünk, bármit boncolgatunk, társaságok és szövetkezetek munkáséletét látjuk magunk körül. Magától, mintegy természeti törvényből kifolyólag jöttek létre a szövetkezetek.

A társadalom szükségét érezte, megteremtette s most önmagától hódít, fejlődik tovább a szövetkezeti eszme.

Ma már van takaréki-, hitel-, segélyező-, építő-, mezőgazdasági-, ipari- és számtalan más szövetkezet.

Csakis az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó hitelszövetkezetekről akarok ez alkalommal szólni.

A mult évben, mikor a pénzkrisis mindnyájunkat lesújtással fenyegetett, ez a több mint 2400 hitelszövetkezet, mely az ország községreinek több mint felére terjeszti ki működését, egymaga 316 millió koronával támogatta a kisgazdákat.

Milyen romlás, pusztulás, összeesés lett volna, ha ez az óriási összeg, mely 6-8%

Berlini naplótöredékek.

Járai István.

(Folytatás).

A Sanssouci-park szélén áll a „Friedenskirche“, melyet IV. Frigyes Vilmos építtetett. Egy kis darab Itália itt fenn, északon Campanile-szerű tornyával, ó-keresztény bazilika-formájával, egy darab középkori vallásos miszticizmus ebben a józan porosz világban oszlopos csendes folyósaival.

S mintha ennek a misztikus csendnek a megérzését még erősítette volna lépteimnek egyhangu kongása!

Tenyérnyi kis udvarán Thorwaldsen bronz Jézusa áll. A mester lábainál sűrű fehér virágok és egy kis szökőkút. Megállva szemben a Jézus alakjával, sokáig néztem rajta a szelid fenséget, lábainál a virágokat s hallgattam a csendet és a víz csobogását. Milyen irtóztató magasságokban jár az a fenséges zseniáltság, mely hódolatot és leborulást parancsol s milyen messze vagyunk mi ettől a szelidségtől, amely mégis minket vonz magához! Éreztem, hogy a hívő lelket itt valóban elfogja az áhitat.

Megfordulva, ott láttam magam előtt, egy kapun keresztül, a Sanssouci-parknak egy gyönyörű részletét. Mintha hozzá simult

volna a Beke-templomához. Üde zöld pázsit, benne virággyökörök tele kék virággal. Körülötte sötét lombu fák, amint bizalmasan s mégis diszkrétén ráborulnak a pázsit szélére, felettük az októberi égnek egy kék darabja; egyetlen levél sem rezdul, minden olyan hangtalan.

Két templom egymás mellett. És mindkettő gyógyít, mindkettő pihenést, megnyugvást ad.

Csak egy virágot szerettem volna elvinni erről a kedves helyről a Jézus lábaitól, de nem lehetett az őről. Nem maradt hát egyebem, csak ezek a visszaemlékezéseim.

Sanssouci! Egy itt felejtett bájos emlék a XVIII. század francia rokokójából. Mintha gyönyörű parkjának elrejtett lugasaiból a szökőkutak és finom márvány szobrok mögöl pajkos francia nőknek elfojtott kacagása hallatszanék. Mintha a hat terráson felvezető sok-sok lépcsőn rövid selyem nadrágos, csipkés ingű, könnyű cipellőjű és könnyű kardu hajporos nemesek sietnének a Nagy Frigyes kastélyába, mely diszkrét előkelőséggel áll a hatodik terráson, az alólról nézőnek nem tolokodik egész testével a szemébe, csak a homlokát és a szeméit mutatja. Szinte nem is hiszem, hogy a mellettem levő tóban porosz gyer-

mekek etetik az aranyhalakat. A tó körül kecses márvány szobrok, melyek még XV. Lajos francia király ajándékai.

És ebben a szép világban is hogy hullatják a hatalmas fák leveleiket! Mi mindenről tudnának beszélni, ha olvasni lehetne róluk! Látták a Nagy Frigyes kopott ruhájú alakját, de ott látták mellette Voltairt is. Vajjon mit beszélhetett itt a nagy porosz király a nagy francia íróval? A francia szellem volt itt az ur akkor s az emlékek most, Sedan után is erről a szellemről beszélnek.

És itt látták Napoléont s a francia gárdát. Mintha a terrászokon a lépcsők két oldalán sorban álló, kupalakura nyirott sötét fenyő mindmegannyi itt felejtett francia gránátos volna, akik holdas éjszakán órkódnak a császár álma felett, aki Jena és Auerstädt után idejött pihenni és az összetört Poroszországnak a békét diktálni.

Milyen más itt minden, mint az, amit a nehézkes északi germán szellem alkot, amely ott van a könyvtárakban a föliásokban!

Nem Berlinben, hanem itt, Sanssouci-ban láttam meg, hogy ki volt igazán Nagy Frigyes. Ő, a nagy porosz katona hozta ide ezt a daraab francia rokokó világot. Ő készítette a parknak egy részét és a saját

között állott a nép rendelkezésére, nem jött volna segítségül. És a kormány nagy összegekkel siet mindenütt jópéldával előre a közjótékonyaság útján.

A kormány sanyaru gazdasági viszonyok orvoslására kirendeltséget állított fel Kolozsvárott. A szövetkezeti eszmék terjedését minden módon elősegíti.

Az árvízszújtotta vidéket élelemmel látta el, egy-egy községbe tiz vagon inség-kukoriczát küldött olcsó áron. Méltányos kamatláb mellett olcsó hitelt nyújtott a szövetkezetek útján. Így mentegette, ami megmenthető volt.

Az erdélyi középirtokosság végveszedelemben forgott, azokon meg úgy segített kérésükre gróf Tisza István kormánya, hogy 12 millió koronát bocsátott az Altruista bank rendelkezésére, nem azért, hogy azt teljes bizottsággal első helyen helyezze el, hanem az ingatlan értékének utolsó 25 százalékra, tehát arra adja 10 évre kölcsön legfőbb 5 és fél százalék kamatért, mely értékre a birtokosok már máshonnan csak uzsorás kölcsönt kaptak.

Abból a nagy tömegből, melyet gróf Tisza István kormánya az erdélyi részek megmentésére cselekedett, ezt a nehányat szükségesnek láttam kiemelni, hogy meggyőzzem azokat, akik fenne hirdetik, hogy szavuk nem fedi a valóságot és hogy a hitelszövetkezetek érdeklőzetába tartozó, több mint százezer erdélyi ember megtudja azt, hogy egyetlen egy kormány sem tett annyit a szegény emberek érdekében, mint éppen gróf Tisza István kormánya.

Városi közgyűlés.

Nagyenyed város képviselőtestülete f. hó 18-án tartott közgyűlést a városháza nagytermében Sándor Jenő polgármester elnöklése és a képviselőtestületi tagok élénk részvétele mellett.

A képviselőtestületnek, az eddigi gyakorlattól eltérően, hetivásár napjára történt összehívását az tette szükségessé, hogy a városnak alkalmazkodni kellett a törvényhatóság legközelebb tartandó közgyűlése napjához, mert ellenkező esetben a felsőbb megerősítést igénylő és eminens városi érdekeket szolgáló határozatok csak októberben

tervei szerint építtette fel a Sanssouci-kastélyt. Nagyon szerette ezt a helyet s csaknem mindig itt lakott, a kastélynak rokokó berendezésű termeiben, Zenetermében most is ott van az az óra, mely Nagy Frigyes halálának pillanatát, 2 óra 20 percet mutatja. A vezető elmondja, hogy Napoleon magával vitte Párisba, de Blücher Waterloo után visszahozta.

Mi minden van itt, Berlinben és Potsdamban, aminek ez volt a sorsa! S mi minden van, amit a németek elhoztak, de a francziók még nem vittek vissza! Hány száz esztendőn keresztül folyt ez a nagy rablás s vajjon fog-e még folyni!

A kastély keleti szárnyában van a könyvtár-szoba, melynek mennyezete czédrusfa aranyozott bronzdíszítéssel. Itt is csak franczia könyvek vannak. Egyik szekrénybe belenéztem s éppen Voltaire egyik munkáján akadt meg a szemem.

A terrász keleti végében nagy kő lap alá vannak eltemetve a Nagy Frigyes agarai. Királyi agarak, milyen szép helyen nyugsznak! Uruk is azt szerette volna, ha ide temetik el kedves agarai közelébe.

kerültek volna tárgyalás alá a vármegyén s ez a város anyagi károsodását eredményezte volna.

A 41 pontból álló tárgysorozat tárgyalása elég simán ment, csak egyes pontok tárgyalása váltott ki nagyobb élénkséget a képviselőtestületi tagok körében.

A város 2248 koronáért megvásárolta a Sport-egyletnek a gőzfürdő melletti 562 □-öl területű ingatlanát.

A Sugár-utnak az Alszeg-utca felőli része, a Lázárné-féle telken nyitott új ut villanyvilágítással lesz ellátva, az alsóporond-utcai hidtól a fapiaczig a patak-partja beton fallal lesz megvédve.

Fanfuri Józsefné és Vitéz Albertné által vasut-utcai házakra vonatkozólag tett eladási ajánlatok, a vételár magas voltára tekintettel nem fogadtattak el.

Az új nyugdíjszabályrendelet, valamint a bérkocsi és társaskocsi iparról szóló szabályrendeletek megállapítottak.

Vitát keltett a 19-ik pont alatt felsorolt szakértői vélemény előterjesztése a Tóth-utcai állami iskola javítása munkálatairól, a melyben a szakértő írásos szakvéleménye alapján megvitatás alá került a városi mérnöknek az építés vezetése alatt történt mulasztása, melyért a nevezett mérnök ellen a fegyelmi vizsgálat elrendeltetett.

A város által felveendő 720000 korona kölcsön ügyében a közgyűlés akként határozott, hogy 448000 koronát 50 évi törlesztési kölcsön mellett 5.70 annuitás és 89-es árfolyam mellett a magyar jelzálog hitelbanktól vett kölcsön, ezen összegről szóló távirati ajánlata alapján, a fennmaradó 272 ezer koronát pedig ugyancsak a nevezett pénzügytől veszi kölcsön 5.75 annuitás 88-as árfolyam mellett írásbeli ajánlata értelmében, mivel a város kölcsönügyét más bank még csak tárgyalásra sem méltatta és a városra nézve a magyar jelzálog hitelbank ajánlata a legelőnyösebb. Dr. Müller Jenő és Papp János, Török Bertalan hozzászólása után a közgyűlés névszerint is megszavazta a kölcsön felvételét.

Élénk vitát váltott ki a város felmérési ügye is, mely a felmérési felügyelőség átirata szerint a városnak mintegy 22—24 ezer koronájába fog kerülni. Ezen ügy tárgyalásánál több képviselőtestületi tag reá mutatott azon körülményre, hogy a várost a mérnök megtevesztette akkor, mikor a város felmérését 8000—10000 koronával irányozta elő, holott nevezettnek 1912. évi október havában felvett és a pénzügyminisztériumi közegekkel tárgyalat jegyzőkönyv szerint biztos tudomása volt arról, hogy ezen munkát a helybeli felmérési felügyelőség adatai szerint mintegy 22000 koronába kerül és így annak idején megtevesztette a közgyűlés tagjait költségei iránzatával. Ez okból a közgyűlés a fegyelmi eljárást elrendelte, kimondván nevezettel szemben az anyagi felelősséget is.

Végül mint érdekes pont tárgyalás alá került a Ganz-czeggel fennálló üzemviteli bérszerződésnek további két évre leendő meghosszabbítása, mely a közgyűlés által elvileg elfogadtatott.

A délután 5 óráig tartó közgyűlés többi tárgyát számítások, közmunka- és tűzoltó-adótörlesztések, előlegfolyósítások és illetőségi ügyek képezték.

HIREK.

— **A Bethlen-kollégium évszáró ünnepeinek sorrendje** vasárnap d. u. 4 órakor: 1. Ének. 2. Ima. 3. Ének. 4. Évszáró beszéd. 5. Sárpataki végrendelet fellésvása. 6. Jutalmak kiosztása. 7. Himnusz.

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Buksáné Szupkay Irén gyulafehérvári és Tolvainé Farkas Gabriella szászsebesi áll. iskolai tanítónőket kölcsönösen áthelyezte.

— **A tanítóképző-intézet rajz- és kézimunkakiállítására** ma nyílt meg a kollégiumban. Az érdeklődők szives tudomására hozzuk, hogy a kiállítás e hét folyamán, szombatig bezárólag, naponként d. e. 10—12 óráig is megtekinthető. I g a z g a t ó s á g.

— **A marosújvári szódagyár új igazgatója.** W i e d e m a n n János szódagyári igazgatót a társaság egyik ausztriai telepére helyezte át, helyét B a l o g h János, a tordai szódagyár igazgatójával töltötte be. A szódagyár tisztikara ünnepélyes bucsuestét tartott a távozó igazgató tiszteletére, Weinrich Károly gondnok mondott bucsubeszédet.

— **Sorozás.** A Nagyenyedi városi sorozó járásban a sorozás e hó 17-én tartott meg. Eredménye a következő: I. korosztályban előállott 46 állításköteles, ebből alkalmasnak minősítettek 25-öt és pedig: Balogh László, Beke István, Dezső József, Gergely István, Komáromi Ferencz, Laboncz Ferencz, Bocsárdi Lőrincz, Paulini Róbert, Willersdorfer Károly, Tomai Bálint, Gróza Ágoston, Háza Aurél, Ilia László, Kriskovszki József, Rád Aurél, Furda Aron, Tana Ágoston. — Egyéves önkéntesek: Kovács Endre, Sándor Béla, Szabó Árpád, Komáromi Sándor, Papp Ágoston, Fogarasi Zoltán, Mátyás Ákos, Belházy Jenő. — A II. korosztályból előállott 14, ebből besoroztak 4 egyént. — A III. korosztályból előállott 13, ebből besoroztak 6 egyént. — A nagyenyedi járásban e hó 18 és 19-én: az I. korosztályból előállott 257, besoroztak 110; a II. korosztályból előállott 139, besoroztak 35; a III. korosztályból előállott 120, besoroztak 42.

— **A bukaresti kath. magyar leányiskolák igazgatónjének kitüntetése.** Csendes, zajtalan munkásságban töltött tizenegy esztendőnek eredményét jutalmazza az a kézirat, a melynek kíséretében a „Rásplata muncsei pentru învățământ” című érdemérem I. osztályú jelvényét küldötte meg a román király ő Felsége B a y n o v i c s Anna igazgatónőnek. A kézirathoz miniszteri leirat volt csatolva, a mely mintaszerű iskolákról, pedagógiai megaslant álló vezetéről beszél. Mi a magunk részéről, magyarok, szívet és szeretet is látunk ebben a vezetésben a szakemberek mindenesetre érdemes, de száraz elismerése mellett. És ezért a szívért és szeretetért, mely annyi magyar leányt jutott már osztályrészeül, tolmácsoljuk ma ugyanannyi szülőnek a legjobb kívánságát ehhez a kitüntetéshez. Erőt és kitartást kívánunk, írja a Magyarok Vasárnapja, a további működéshez hazánk és hitünk javára az idegenben, az eredményre pedig az Ur áldását.

— **Időjárás.** Az országos nagy eszések után a Nap megszólaltatta Sirius időjóst: — Tudatom önökkel, s mindenkivel, akit érdekel, hogy 19-dikétől az eszések száma csökkeni fog. A levegő pár napra lehül, igen szeles, hűvös időkben fogunk részesülni. Ezután azonban meleg idők ígérkeznek. Csak itt-ott jön némi kevés zivataros eső.

* **Görög Henrik** okl. dentista betegsége miatt augusztus 1-ig elutazott. 224. 4—

— Uj telefon-vezeték a megyében.

A marosujvári járás főszofigabiróságának közbenjárására egy új telefon-vezeték fognak a közel jövőben létesíteni. A közigazgatási bejárás e hó 14-én volt, mikor az államépítészeti hivatal kiküldöttje és a főszofigabirói hivatali képviselő szofigabiró helyszíni szemlét tartottak és a telefon-vezeték útját kijelölték. A marosujvári főszofigabirói hivatalt a magyarbükkösi, marosgezei, magyar-csesztveii és kutyfalvi körjegyzőségekkel, továbbá az ezekhez tartozó csendőrsőkkel kapcsolja össze az új telefon-vezeték.

— **Az Országos Dalosszövetség kongresszusa.** Az Országos Dalosszövetség országos kongresszust tart Kolozsvárt aug. 14., 15., 16. napjain. A magyar dalművelés ügyét terjesztő és ismertető nagygyűlés országos dalversenyyel lesz egybekötve. Ugyanakkor osszak ki a magyar dalművelés szofigabiróságán hosszabb idő óta működő dalosok között az érmeiket és elismerő okleveleket. Eddigél 47 dalárda versenyzését és 28 dalárda képviseltetését jelentette be a Szövetségnek. Nagyenyedről a Nagyenyedi Daloskör, az Előre daloskör, az Iparos Önképzőkör daloskara képviselteti magát, a ref. egyházi iparos dalárda az utolsó csoportba versenyre jelentkezett. Dalárdáink, mint a Szövetség tagjai, régi működő tagjaikat is bejelentették kitüntetésre.

— **Halálozás.** Enyed egy érdekes öreg típusa, mindenkinek a „Laji bácsija“ halt meg e hó 18-án. Az öreg Hajdu Lajos többé már nem hordja a vizet samaraival, melyeket mindig hangosan és vidáman vezetett az utca mulattatására. Szombaton délután volt a temetése.

— **Uj hetilap Gyulafehérváron.** „Gyulafehérvár és Vidéke“ czimmel új társadalmi és közgazdasági lap indult meg Gyulafehérváron. Felelős szerkesztője Fekete Jenő.

— **Nagy Lajos ösztöndíjalap.** A Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetének tánárkara Nagy Lajos nyugalmazott képezdei igazgató-tanár halála alkalmából száz korona összeget szavazott meg s helyez takarékpenztárba a „Nagy Lajos ösztöndíjalap“ gyarapítására; egyben elhatározta azt is, hogy ez alapot minél előbb a rendeltetésének megfelelő összegre növelhesse: önkéntes adományozásra hívja fel Nagyenyed és vidéke társadalmának mindazon tagjait, kik a megboldogult iránt érzett szeretetük, tiszteletük és nagyra-becsülésük külső megnyilatkozása-képpen részt kívánnak maguknak a néhai Nagy Lajos emlékének megörökítéséből. Az önkéntes adományok céljaira Földes Ede könyvkereskedő ur üzletében gyűjtő-ív áll az érdeklődők rendelkezésére. Adományok az igazgatóság címére is küldhetők.

— **Halálos villámcsapás.** Gyulafehérváron nagy zivatar volt és a mezőn tehenet őrző Puklisán Vasziie 12 éves fiát a villám agyoncsujtotta, és az őrizetere bizott tehenet.

— **Sport.** Junius 28-án d. u. bemutató fűles labdamérkőzés a F. E. N. E. és a kell. fűleslabda csapatai között, ezt követi a F. E. és Gyulafehérvárt városi sportclub football N. E. csapatai közt tartandó football-mérkőzés. Junius 29-én F. E. N. E. és Gy. V. S. C. reynas mérkőzése Gyulafehérvárt. Augusztus 2-án nagy atletikai verseny Enyeden, a vidéki sport-egyesületek bevonásával.

— **A városi gőzfürdőben** a mai naptól kezdve gyakorlott tyukszemvágó és masször áll a közönség rendelkezésére.

— **Árviz.** Szászsebestől Alvinczig terjedő részben a folytonos esőzéstől hatalmasan megdagadt Sebes folyó az egész vonalon kiöntött, és az ott fekvő legelőket és szántóföldeket, melyeknek legnagyobb része káptalani birtok, teljesen elborította. A kár több százezer korona.

— **Rablás Marosdésén.** E hó 10-én éjjel eddig még ismeretlen tettesek Marosdésén betörték a ref. lelkészi irodába. A kijáratokat elállva meglehetősen zajjal dolgoztak, a lelkész és családjának szeme láttára. Az urvacsoraosztó kelyhet, 2700 korona készpénzt és 1300 koronáról szóló takarékpénztári betéti könyvet vittek el. A pénz a templomépítés czeljára másnap teljesítendő fizetés végett csak aznap került a lelkészi hivatalba s így a körülményekkel bizonyára ismerős tettesekről lehet szó.

— **Az első földgázvilágítás.** Bázna fürdőtelepen a multásten volt az első földgázberendezés próbavilágítása. A fürdőtelepet hatvan lámpa világította meg és a belső helyiségeket speciális földgázcsillárokkal szerelték fel. A vezeték hivatalos megnyitása e két végén lesz és ez alkalommal meg fognak jelenni a pénzügyminisztérium küldöttei is.

— **A szunyogcsipés ellen** legjobb szer az alkohol. A szunyogcsipés akkor veszélyes, mikor csipés közben a szunyogra rácsapunk és a fulánkja beletörik. Ez napokig is nagy fájdalmat okoz. A szunyogokat magunktól távoltarthatjuk a szegfűszegolajjal, ha testünket vele bedörzsöltük. Erős szaga miatt ugyan az ideges emberek nem állják, azok használhatják helyette a kölni vizet, a szunyogok ettől is távolmaradnak; de ezzel több bedörzsölést kell végezni. Kitűnő szer még a szegfűszegbalzsam, nincs erős szaga és bárki könnyen elkészítheti. Szegfűszegolajat lavolinnal és vazelinnel kell összekeverni és napjában egyszer a testet bedörzsölni, mitől a szunyogok távolmaradnak.

— **Jelöltek felvétele a os. és kir. nagyszebeni gyalogsági hadapródiskolába.** Az I-ső évfolyamba az 1914/1915-iki tanév kezdetével (szept. hó közepe táján) körülbelül 45 oly testileg alkalmas ifju vétetik fel, a kik f. évi szeptember 1-ével a 14-ik életkört már elérték, de a 17-iket még nem lépték át, hajlammal bírnak a katonai pálya iránt és valamely közép- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát legalább elégséges eredménnyel végezték. A folyamodványokhoz a három utolsó iskola-évről (2., 3. és 4-ik osztály) szóló összes egész és félévi bizonyítványok (éritesítők) mellékelendők. Fizetési hely iránti felvételi kérvények az ez évi iskolai végbizonyítványval is ellátva, legkésőbbben f. évi július hó 6-ig az iskolaparancsnokságnál nyújtandók be. Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványa közvetlenül a m. kir. honvédelmi minisztériumhoz terjesztendő be. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok“ 45 fillér beküldése ellenében a hadapródiskola parancsnokságánál szerezhetők be.

— **A Diszitő Művészet** most megjelent 6-ik száma az iparművészeti oktatás kérdésével foglalkozik. 250 képen mutatja be, miként kell felkészülni rajzbelileg a diszitő művészeti tevékenységre és a kitarító tanulás miként vezet a kész butor, szövött, himzett, batik, könyvmdai, freskó, ötvös-majolika, szobrászati, grafikai stb. munkához. Ugyanez a szám a hasznos tudnivalók s az izlés iskolája rovatában irányítást nyújt technikai és művészeti szempontból. Szerkesztői mondanivalóiban a közönség szakszerű kérdézősködésére ad feleletet. Vasalással lemásolható gazdag mintára pedig, közvetlenül felhasználható mindazok által, akik diszitő művészettel kedvtelésből vagy kenyérkeresetből foglalkoznak. A második felévre elő lehet fizetni 7.50 koronáért egész évre 15 koronáért minden könyvkereskedőnél és a kiadóhivatalnál Budapest, V., Rudolf-tér.

— **Veszélyes életkor** a gyermek fejlődésében az első életév, amikor a szünet szervezet erősítésének okszerű támogatására egy megfelelő tápszer szükséges és ebben a válságos időben minden anya a Nestlé-féle gyermeklisztet használja, mert jóízű, igen tápláló és könnyen emészhető. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse. 116 P. 130.

— **Krudl Gyula a gyermekeknek.** Többi kitűnő írónak sorában ujabban Krudl Gyula is mint gyakorabban szól az ifjusághoz a Jó Pajtásban — a legújabb, junius 14-iki számában is van egy kedves, bájos elbeszélése. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjába írtak még ezenfelül: Ábrányi Emil, Benedek bácsi és Madarassy E. verset, Zsoldos László és Mauks Kornélia elbeszélést, Sebők Zsigmond maoskörtörténetet Dörmögő Dömötör szerencséséről, Zeiga bácsi mulatságos mőkát. Barta Ernő szép képet rajzolt, Benedek Elek folytatja regényét A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György

nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz. Ifj. Mólász János és Társánál Főtér és a *Fogyasztást szövetkezetben*

!!!	
HA JÓ szép és olcsó	
harisnyákat	
!	!
akar, úgy forduljon a Nagyenyedi Harisnyagyárhoz az orsz. fegyintézetben. Kívánatra készséggel árjegyzéket küld.	

Berson

Summivarok
a legjobb.

Edison fényjáték színház

E hó 21-én

vasárnap 2 nagy előadás d. u. 5 és este 8 kor.

Remek scenekai hatások! Két repülőgép élet-halál harosa! Gyönyörű kolorit!!

A háboru átka.

Gyönyörűen színezett drámai színjáték 3 felvonásban. A jövő háborujának minden borzalma és fensége rajta van a képen. Ballonok robbannak, aeroplánok száguldanak a légtérben, az élet-halálharcz fönt a felhők között folyik, fenséges borzalommal s azért még sem hiányzik belőle a poezis sem. Gyönyörűbbnél gyönyörűbb látványt tár elénk e filmnek szebbnél szebb produkciója, mely valósággal tulszárnyalja az összes nagyobb drámák hatását.

A műsor sorrendje: 1. Műsoronkívüli szám. 2. Pathé Ujság. Legutóbbi hét eseményeinek bemutatása. 3. Sikerkelt lakoma. (Bohózat). 4. A háboru átka. Gyönyörűen színezett drámai színjáték 3 felvonásban. 5. Linder Maxi mint tangó-táncár. Rendkívül humoros. — Tisztelettel az igazgatóság.

Marosujvári járás főszolgabírája.

2622—1914. közig. sz.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehér vármegye marosujvári járásban a kutyafalvai körjegyző mellé rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhatják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó hó 26-ig adják be. A választást folyó hó 30-án d. u. 4 órakor fogom megtartani, a kutyafalvai körjegyzői irodában.

Javadalmazás: 1. az 1913. évi XL. t.-cz. alapján biztosított 1400 kor. évi törzsfizetés, 2. a községek pénztárából évi 80 kor. évi lakbér.

Marosujvár, 1914. június hó 10 én.

227 3—3

Binder, főszolgabíró.

Kiadó üzlethelyiség!

A Nagyeneyedi Általános Bank és Takarékpénztár R.-T. főterei üzlethelyisége átköltözés folytán július 1-ével kiadó.

Értekezhetni a bank helyiségében az üzleti órák alatt. 211 8—

*****

Huzás 1914 június 25-én

melyre ajánl

38 havi 6 koronás részletre

konverzionális nyeremény-kötvényeket

A NAGYENYEDI KISEGÍTŐ TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Főnyeremények: egy millió,

500.000, 300.000, 200.000 és

100.000 korona.

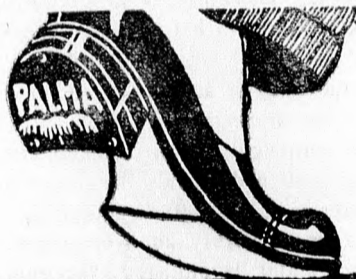
Olcsó tüzelőanyag.

Tölgyfa-hulladék és forgács mint a múlt évben, egy csomó a fatelepen 6 korona, házhoz szállítva 7 korona.

109 15—v

Klemm Pál.

*****

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

lehet beszerezni kifogástalan minőségű Gyümölcsfaalanyokat

NAGYENYED-EN Alsófehérm. Gyümölcs és Sétányfákat

Sima gyökeres és oltott SZÖLÖVESSZÖKET.

Árjegyzéket ingyen küldenek!

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőültetvények

Tulajdonosok: ifj. ANTONI M. és Fischer L. örökössei.

Steckenpferd-liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplő ellen való elismert hatásánál fogva a a bőr és szépség gondozásában való föltűnő hatatlanságáért. Ezernyi elismerésvélel! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság. Ugyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérről kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására. 108 14—40

HIRDETÉSEKET legjutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

28

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál ezégnél Szentkirály-
uteza 128. szám és Márer és Weiszberger ezégnél.

MŰTRÁGYÁT (16% káliumsuperphosphat)

állandóan raktáron tart WINKLER JÁNOS, Nagyeneyeden.

Nyomatott a Nagyeneyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyeneyeden.